

Universitat Autònoma de Barcelona

Llicenciatura en Medicina - Facultat de Medicina

Pla d'Estudis: [509 – Llicenciat/ada en Medicina](#)

Assignatura: [29135 – *Oftalmologia*](#)

Itinerari de l'assignatura: [Quart curs.](#)

Curs acadèmic: [2010 – 2011](#)

Crèdits: [6](#)

Departament de Cirurgia
Universitat Autònoma de Barcelona

SUMARI

PÀG.

PROGRAMA DE TEORIA 3

SEMINARIS 5

PRÀCTIQUES D'OFTALMOLOGIA 5

Oftalmologia

Programa teoria

1. Exploració funcional ocular

Agudesa visual: concepte del mínim separable. Làmines de Snellen. Optotipus: per a adults, analfabets i nens. Camp visual: límits, isòpteres, principals alteracions. Exploració del camp visual. Visió cromàtica: teoria tricromàtica de Young-Helmholtz. Alteracions de la visió dels colors: congènites i adquirides. Electrofisiologia: ERG, EOG, PEV.

2. Òptica ocular

Concepte d'emetropia i ametropia. Concepte de diòptria. Alteracions de la refracció. Hipermetropia. Miopia. Astigmatisme. Presbícia. Tractament dels defectes de refracció. Nous conceptes de cirurgia refractiva.

3. Aparell lacrimal

Anatomia: porció secretora i excretora. Fisiologia. Mesura de la secreció lacrimal. La pel·lícula lacrimal normal i la seva composició. Patologia de l'aparell excretor. Alteracions de la secreció lacrimal. Hiposecreció: causes. Hipersecreció. Inflamacions de la glàndula lacrimal: agudes i cròniques. Tumors de la glàndula lacrimal.

4. Òrbita

Anatomia. Exploració. Exoftàlmia i enoftàlmia: etiologia i tractament. Descompressió orbitària. Cel·lulitis orbitària. Pseudotumor orbitari. Tumors orbitaris: diagnòstic diferencial i tractament.

5. Pàrpelles

Anatomia i fisiologia. Alteracions congènites. Inflamacions. Alteracions de la posició: ectropi, entropi, simblefària. Classificació, diagnòstic i tractament. Trastorns de la motilitat. Tumors.

6. Superfície ocular 1: conjuntiva

Concepte de superfície ocular. Anatomia i fisiologia. Conjuntivitis: bacterianes, víriques i al·lèrgiques. Degeneracions conjuntivals: pingüècula i pterigi. Pigmentació i tumors conjuntivals.

7. Superfície ocular 2: còrnia I

Anatomia i fisiologia. Anomalies congènites de la còrnia. Distròfies i trastorns hereditaris. Queratitis bacteriana i diagnòstic diferencial.

8. Superfície ocular 3: còrnia II

Queratitis vírica (patologia herpètica). Queratitis fúngica. Queratitis neurotròfica i carencial. Degeneracions cornials.

9. Superfície ocular 4: escleròtica i epísclera

Fisiopatologia. Escleritis anterior i posterior. Epiescleritis. Escleroqueratitis. Malalties sistèmiques associades. Diagnòstic diferencial. Tractament.

10. Úvea

Fisiopatologia. Heterocromia. Uveïtis: concepte. Signes i símptomes. Associació amb el sistema HLA. Uveïtis primàries - associades a malalties sistèmiques. Uveïtis anterior i

intermèdia. Diagnòstic diferencial. Complicacions. Tractament. Uveïtis posterior. Esclerouveïtis. Panuveïtis. Endoftalmitis.

11. Glaucoma I

Fisiopatologia de l'angle camerular i humor aquós. Concepte de glaucoma. Exploració: tonometria, camp visual, fons d'ull, gonioscòpia.

12. Glaucoma II

Classificació del glaucoma: primari i secundari. Glaucoma d'angle obert i tancat. Glaucoma congènit. Tractament mèdic i quirúrgic.

13. Cristal·lí I

L'acomodació. Presbiopia. Anomalies congènites. Alteracions de mida i posició: esferofàcia, microesferofàcia, lenticon, luxació-subluxació del cristal·lí.

14. Cristal·lí II

La cataracta. Classificació. Signes i símptomes. Tractament. Concepte d'afàcia i pseudofàcia. Tipus d'opcions quirúrgiques: extracció intracapsular, extracció extracapsular, facoemulsificació, lensectomia. Indicacions, complicacions.

15. Neurooftalmologia 1: vies òptiques

Anatomia del nervi òptic, quiasma, cintilles i radiacions òptiques. Anomalies congènites de la papil·la. Malalties hereditàries del nervi òptic. Papil·litis i retinitis retrobulbar: etiologia, símptomes i tractament. Traumatisme del nervi òptic.

16. Neurooftalmologia 2: papil·ledema

Símptomes, etiologia i tractament. Lesions i tumors del nervi òptic. **Patologia del quiasma.** Hemianòpsies i quadrantanòpsies. Motilitat intrínseca de la pupil·la. Vies pupil·lars.

17. Estrabologia 1: musculatura extrínseca de l'ull I

Duccions. Versions. Nistagmus: classificació, diagnòstic i tractament.

18. Estrabologia 2: musculatura extrínseca de l'ull II

Estrabisme en l'infant: heterofòria, heterotropia. Profilaxi i tractament de l'estrabisme a la infantesa. Estrabisme paralític: símptomes i tractament.

19. Estrabologia 3: ambliopia

Importància. Definició. Etiologia. Prevenció. Diagnòstic i tractament.

20. Retina i cos vitri 1

Embriologia. Anatomia. Anomalies congènites. Trastorns hereditaris: retinosi pigmentària, distròfies vitreoretinianes, coroïderèmia, atròfia girata. Distròfies maculars. Degeneració macular associada a l'edat. Nous enfocaments diagnòstics i terapèutics.

21. Retina i cos vitri 2: despreniment de la retina

Despreniment rhegmatogen. Etiopatogènia. Simptomatologia. Examen. Tractament profilàctic i quirúrgic. Cirurgia escleral i vitrectomia. Despreniments de retina secundaris: inflamatoris, tumorals, vasculars i traumàtics.

22. Retina i cos vitri 3: alteracions vasculars de la retina

Retinopatia de l'arteriosclerosi i de la hipertensió arterial. Semiologia funduscòpica. Oclusió de l'artèria central de la retina i de branques arterials. Oclusió de branca venosa

i de la vena central de la retina. Telangièctasis retinians. Vasculitis-retinitis. Manifestacions oculars de la SIDA.

23. Retina i cos vitri 4: retinopatia diabètica

Prevalença i importància de la retinopatia diabètica. Fisiopatogènia. Classificació clínica basada en l'ETDRS. Utilitat de la fluoresceingrafia en el diagnòstic i el tractament. Tractament de la retinopatia diabètica: fotocoagulació, vitrectomia.

24. Retina i cos vitri 5: patologia retiniana pediàtrica

Leucocòria. Diagnòstic diferencial. Retinopatia del prematur. Fisiopatologia, diagnòstic, classificació i tractament. Persistència de vascularització fetal. Malaltia de Coats. Vitreoretinopatia exsudativa familiar.

25. Traumatologia ocular

Contusions del globus ocular i annexos. Cremades. Causticacions. Traumatismes penetrants i perforants. Cossos estranys intraoculars. Lesions por radiació.

26. Tumors intraoculars: tumors vasculars (hemangiomes capil-lars i cavernosos). Melanoma d'úvea (iris, cos ciliar i coroides). Retinoblastoma.

Seminaris

1. Dolor ocular. Diagnòstic diferencial, etiologia, fisiopatogènia i tractament.
2. Ull vermell. Diagnòstic diferencial, etiologia, fisiopatogènia i tractament.
3. Pèrdua d'agudes visual. Diagnòstic diferencial, etiologia, fisiopatogènia i tractament.
4. Farmacologia ocular. Tractament tòpic, subconjuntival-subtenonià i sistèmic.
5. Urgències a oftalmologia. Diagnòstic diferencial i tractament
6. Diagnòstic diferencial de la diplopia.
7. Cirurgia de la cataracta. Vídeos docents i diapositives.
8. Cirurgia del glaucoma i queratoplàstia. Vídeos docents i diapositives.
9. Cirurgia vitreoretiniana. La vitrectomia. Vídeos docents i diapositives.
10. Oftalmologia i malalties sistèmiques.

Pràctiques d'oftalmologia

Les pràctiques pretenen que els alumnes adquireixin els coneixements i les habilitats bàsiques i necessàries en l'àmbit diagnòstic per a qualsevol metge d'assistència primària.

Té una rellevància especial la capacitat de reconèixer lesions o alteracions per inspecció i fins i tot en circumstàncies en què calgui fer-les en un servei d'urgències.

Per definir aquests objectius s'ha tingut en compte la realitat de la pràctica en assistència primària quant a mitjans i motius de consulta, la freqüència d'aquestes patologies i/o la gravetat de les conseqüències a què puguin donar lloc en cas que no siguin detectades en el moment adequat, com també la necessitat d'evitar conductes terapèutiques inadequades o que agreugin la patologia.

1. Examen del pol anterior. Síndrome de l'ull ressec. Epífora.
2. Exploració del fons d'ull amb oftalmoscopi directe-indirecte.
3. Motilitat ocular, estrabisme, ambliopia.
4. Determinació de l'agudes visual i dels reflexos pupil-lars.
5. Exploració de l'estàtica i dinàmica de la parpella.
6. Exploració del camp visual i de la pressió ocular.
7. Observació de cirurgia ocular.